

ברך משה

מעט מועד שאלות והשובות אשר קצצתי ואספתי לי אנכי הרגל
 באלפי ועיר ש"ם הצעיר משה גאלנטי ובא בסופו קונטרסים מורה
 מקום ספרן של צדיקים הללו בעלי השובה ונקרא שמו
זכרון לראשונים
 וזכר כולם לחיי העולם הבא :

הדור אהם ראו האו סג' רח' כה' ר' קורח **משה** אמה דאזקתה כי נוא דלמלא אפר
 סיה נכו ועמין כחבני שס מכני סלוק רב אל השמים מעל לקור כאר הסנים
 וילך מט"ח קביע ליה עירגוה המ"ך אלל ויהי היום הזה שמים ל' יוכו האירו כרקיו תכל
 ובלקו תהס מעיר **דמשק** ועד אהדים דרב למען דבוי"ס אחיא סו"ק סו"ק קורחי
 אל ר' מאיר תשוב יגדיל קורה ולמעבד שוחא לכפס הרב אל וקנה כדרכ
 לכיוק סליח כד"ת ור' אהר' המיוחד סר וגדול ל' סודים דחול וסוקיר רכני מסבה יחסין
 החכם המרותם זם סתחסרד עם קוטי כה"ר **אהרן אלטראם** נר"ו וריו קדים
 יצאח לדיק להטפל כחטום למזכי לכפסיה ואולם לכווח
 כי גבה עורא כיון ואין סודו לקיים החטום בעצמו אי לוחז וכו' לאחריני כהדים
 ודבר כע"טו כס נשלח דכרו להחי ונגה חילופים וחינהו מסעירו ישרי לכ כנכחי סניסה
 שוין לטובס מן סתה"רין כה"ר **יצחק רפאל סינגארייא** נר"ו וכה"ר
יוסף אנקונה נר"ו אהר' כחטויו
 לכווח להדעעור כעלאתה קן סלוו וזף סס כיוונו לגמור אה
 סדבר כקו' טיכה להווח תחטויון הרבים יסא דעור וכו' הרב סתחבר העמוד ליתמן
 עורס ומגנים לדור ודור עד עולם אף אהן כמי סתקן קבלתו אל סדו נוסף עליוס מן
 סכ' דכס בעליונה וספן ל' סדיס אולרית מלאים טימס סל כרכות עורס וכבוד וקוים
 הדעס לכרכה נעעיי כעמסס רכיס כקורה וסקן סלקנס מלא דסן וסקענטו על רוב סלס
 כ' דה' :

נדפס

סה ליוורנו יע"א

כפנק אהר ברך משה איס קאלהוס (לפ"נ)

כדפוס ורע קדש כרוכי ס' סאלוס הנכבדים סס העיטרים על מלאכת ס' איחוס סעבסה
 אכיסס אלל כה"ר דניאל ושמאל סעדון יע"ס אהס אה סכרסס אכיל

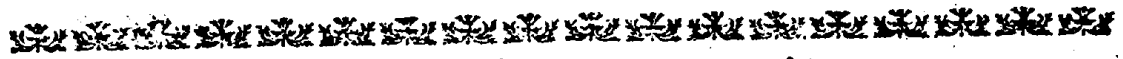
Con Approvazione

זכרון לראשונים

קמו

אמת קונע' רע'צ' : מחס'ג רצונו עכשו נלגו
 ס' תי' טור . ס'א קרוק מ'רדכ' ע'ג' :
 ס' ת'ך טור . ס'ה סכית יעקב ס' ק'פ' :
 ב' ס'יג' ו'ע' רמשמע סכית יעקב ס' ק'ע' :
 ס' תב'א טור . ס'ט חוקת יואיר ס' ס'פ' :
 ס' תב'ד טור . ס'יב און סייבין גנת ורדים
 ס'מ כללג' ס' יג' :

אל עליו מעבורא דרב כהנא זרע אברהם ח"מ ס' יב :
 כח'ח' כי אעפ' שכחך הרמב"ם זרע אברהם ס' :
 ס' ש'ן טור . ס'ב ואי תפס חזני ה'ן מוילאין
 מידו בני משה ס' ד' :
 ס' ת'ח טור . ס'א דכר משה ס' ל'ט :
 ס' ת'י טור . ס'י דינא דקני עשין פ'כ' ר'ק
 ע'א : ס'ב ט' פרס מ'א
 ח'כ' ס' יב :
 ס' ת'יז ב' . ט'ג וכתב עוד בליקא קשוכס
 מגן גבורים ס' ל'ח :
 מחס'ב קשוכס מה שטוען סקעדים נוגעוים דברי

הגהות מהרב המופלא מ'ז מהר"מ גאלנפי זל"חה על ש"ע המ והרב ש"ך זל"ח

ולום א' יב' שטרות היינו מתנתקין וכו' דה' היינו
 מתנתקין רחוקי וביטול רשמים כשעוים וביטול מכתב'
 וקתס הכחישו זה אה' זה ומהקא מצינא לנו תלמודא
 ס'מ דלויכא הפרה בינייהו יודיה כי הנה ראייה הוקס
 כא'ס האג' :
ס' לד' ש"ך ס'ק' מד' עיין מ'ס' לשול
 ס'ק' ח' עכ"ל :
 ולא דמיא ודוק :
ס' ר'ז ש"ך ס'ק' י"א ה"כ מהדקת לח
 כמייא אהרני וכו' :
 קידס חלוקי כפ' הוה קרואי דנ"מ א"ס ידעט בלא יז
 חיב אלא חיוב ח' בזמן הפירעון ועד זל"ס שנה ועיקר
 כהנא הוצן יכול להעיד לפי האינו לח' רב' צעת
 אע"ב דמחא יקעשר ביני ביני לא חייב' ודוק אף עכ"ל
 ק"ל ולהמכר ש"ך תה סקדסה סוף זל"כ כדפסק'
 הנת' כתי משמע וכו' לישנ' כתי נייני ודוק האג' :
ס' ר'ט ש"ך ס'ק' ר"ד ודוק וכו' יב' :
 עכ"ל ס' דאלו
 דקדק בלשון רש"י זל"כ כנע' ג'ס אה' דהשקן נס' אה' הפני
 שס' כפ' כל הנט נכני הא' כשער דתתל' שיעבדו זל'
 שכפר נתחל וכו' מלא עליה נקתס יעס נהחזיבו
 חקומה ולא חוכיד כה"פס מצי' דהעיקר הוה חקומה
 וזה הינו כ"כ הכרח הכל בלשון הכל' שכתב וזל' הכל'
 לש"קד' א"ס היה נקתס על מלוה ו' אעפ' כשכתב קודם
 הלויה כשר וכו' יעס התי דהחקומה הוה הכרח שיהיה
 על מלוה ו' וכוונת חז"ס דהדקדק שיעמא דמוהל
 שיעבדו ולא נקט כשער ח' כשכתב קידס הלויה ומהקס
 אחר הלויה דפסול מבוז מכ"ס מצינא דל"ח חייבין
 למכ"ס כי הך הכל כענין חקומה א"כ דקדקין
 לנוכ' ש' ודוק יהאדך בלשון רש"י זל"כ וכו' דה"ס למיקמי
 דמימא חדא מנייהו נקט אלא ודאי הכינת סה"כ לו
 ללמד דטרין זה כשכתב קודם הלויה יתת אה' הלויה
 דפסול מבוז מכ"ס חרל' אה"כ כשכתבס כשכתב
 ס'ס'ס' אז חייב' לחומר חדא מנייהו נקט אי חדא'
 ועוד קאמר כמייני בלמוד ודוק נא'ס האג' יג' :
ועוד חייב' יאנעק יעיד כה' דדברי מנן זל'
 כרפי נונק דתי כדמכ"ס זל' כשער' מה'

בפנס ויט' אומרים רוקא גזלות
 דשכוחי הקו' כקמא פ'ק' ר'ט' ע"כ
 ד"ה דלוי קפס וכו' יש להס' סכרה זו ועס זה וקוסכו
 דכריהס זל"ס סכ'כו דחייס או למחר וכו' כל אשר לו
 וכו' שס' דכריס קשוס וכבר הרא"ס זל' עמר עליוהס
 ועס סכרא זריס להס על מה שיסמוכו כדומק הכל הא'
 מיהא יש להס שוכ' ודוק המג' יג' :
ס' י"ז ש"ך ס'קה' והכתי רחיס מהס' ס'ר'פ'
 שבויעה הערוק כל' :
שם ויונא כה' ודי סניהס עכ"ל :
 ועמהס הסלוחה
 דכנא וסנא דקרא קפיד דהעריס הו' כע"ד
 יעמדו כמורה כפני דחייס ו'אס הכ"ד והעדיס יהיו
 כסוה כעלמ' מטוס עמיד' אכ"כ כהויה עוכד' דהסי'
 אהקא היס מעימד' ודיוין הוס כדמסיס מחלני ודוק
 ועיין בחולין דפ' מ'ס קרי רוכי כחד מ'אנא לא אמרי
 יעוס :
ס' ל"א ש"ך ס'ק'א' כד הוה בכל הפוסקי'
 וכו' ע' ולע"ד ראייה
 נמורה כדעת הגאון המחבר זל' דפסילי ו'אע"ב דלויכ'
 קרי קהדי הכל חר' וראייה גמורה מהקתס כפלונקא
 דרב הונא ורב חכה' ס'ס כפ' כל כשכעין דף מ'ח
 מדחקי שס' גומ' לרב סכרא מכרייה דוס ה'ג' מרדעי'
 וכו' ע'ט' וזני יש חילוק בין חד קהדא דמכתס לחכריה
 בין סתי כתי עדיס ח"כ מאי מקשה לרב סכרא ש'אני
 הבה כרין דרב סכרא דהו' סני עדיס על כל ע' דהו'
 פסול אלא ודאי דאין הפרס ומדרב סכרא נשמע לרב
 הונא ודוק : וקו' נמו' מגיפה דברייה'א הכרחי דהין
 דהו' כשמכתס חד לחד כשריס לעדיה' אחרת ח"כ למס'
 כהכי' כרייה'א דנדרעות ח' מנערפין לעדיס אחרת
 והיינו כשנערפ' זל' דנערפין דוקא כש'חד עס' עד
 כד' והיינו למנוחה' אלוכא דרב הונא ולשמעינן
 הברי' ויקר תריס דכשריה לעדות אחרת דמשעותיה
 דשנייהס כשריס לעדיה' אחרת לא ודאי דוקא מנערפין
 כל' א' עס' עד כד' הכל דמיס וחד פסילי ודוק סתי
 הכרחייה הוקיס וכשריס חכמיס נא'ס האג' יג' :
 כשקק ידו כה' ח' מה דרינו זל' לעד'ן להכי' ראייה
 דפסילי מלא' דכל כשכעין דאיקמר הקס' כ' מליון

זבחן לראשונים

עוד שם בס"ק ל"ז או שכתב בשטר בדין

וכו' דין זה ל"ע וכו'
 ולע"ר דל"ק מירי חרא דע"כ ל"ק דעירוי כחוקתו
 אין זל אלא בשלא יש יד מוכה אבל בשכ"ח מוכה
 ואות מעכשוו אשחכבדכ"ל'ה או אמרין לכ"ע דהעיר'
 זכין לו ועוד נתתיק סוד ואשכחנא מרגניתא דלא
 אשכחה כהנא רכא המחבר זל דקאמר דהני לא משמע
 מירי מדכריו ואנא חמינא דמנימוקי עולת יפה דכיון
 דהנימוקי כתיב וככיואו הסמ"ע ס"ק ט"ל דאש סעדיס
 יוכי מיר להמלוה זכין לאדם שלא בפניו יע"ש א"כ הין
 מינח ומינח דכשכתב בשטר דמשעבר נכסיו מעכשוו
 ויניה השטר לעדים שותפתו היי' כאלו זוכין העדים
 להמלוה דאלת"ה היאך חתמי אעולה דווכה לכ"ס
 מעכשוו והמלוה אינו שם ליקח השטר וכשלמ' כשאינו
 כתיב בשטר ככה אפי' שנתה שמעות בפניהם חתמי
 ארבעתה דלא ליוכו אלא כשיגיע השטר לידו ולכני און
 ראו לעשות משום ההוא דרכ כהנא כת"ש כגמ' הכל
 כשכתוב כהניא דמשעבר ליה מעכשוו ועל זה
 חתמי העדים או העדים זוכין לו תמם כראות שכתוב
 ככה וחתמי כפירושו דוק חז ברור לע"ד המג"ן ז"ל :

סי' מ"ה ש"ך ס"ק כ"ג סה"ק הא' שהכין
 סמכ"ן ז"ל המג"ן
 קנין וכו' לקח דהמכין דקשיא דא"כ מאי כיוניסו כיון
 דלמ"ד פסול הוא אפי' חתם כהנא דכחתיס כסוף אפי'
 בשאר שטר' גמי פסול לפני חזקה ר"ת זל רלא כהרמב"ן
 ז"ל - כ"ל דלמ"ד קנאי כשר מדאירייתא אף פסול דאין
 לאיחלופי והיינו מרכיבין וקפסי' כה קידושי שני ודוק
 שהוא הנכון כעייני' עוד ז"ל דכ"מ אש כשחתיס הקרוב
 כתב כפי' או חתם דאינו חתם אלא למילוי אליבא
 דמ"ד דכיונא דבעל הנה לעדים א"כ לא מהני חתימת
 אי כתיבת העד דהבעל לשם עדיס דוקא הומיניס
 ובאלו מת' א' מהס ואל"כ דמ"ד משום קנאי הן אחת
 דאש חתם כסתיס פסול אליבא דמ"ד פסול משום דאין
 לאיחלופי אבל אש פני' כהניא כתיבס או שיש עדיס
 שאלו שחתמו כפי' שלא חתם אלא למילוי כשר ודוק
 היטב א"כ מ"ד פסול ס"ל כמ"ד דעירוי חתימה כתיבי
 ולרדיוה און כנייה אף מ"ס כגמ' דאיבא כינייה הוא
 לדוק דק"ל דעירוי משירה ברת' א"כ לויבא לאיחלופי
 ודוק ואל' שבעל מ"ן כח"כ כ' כהניא חירופא כתיבא
 כח"ס המג"ן ז"ל :

סי' מ"ו ש"ך ס"ק ק"א

אלא שוליי עדות
 הו קרובים וכו'
 משתעיה דכרי הקו' לא מידכר ענין פסול קירבה לא
 לעולם פסול דגולטוקא וכיונא הקולל שאר' שערין
 פסולים דהיינו שמתו כגולגולתס וכל השטרות שעשו
 עדייט שמתו סס פסולין דה"כ אפי' שכתב ידס ואלא
 מת' א' יהיו נאשנין דלא עדישו אלו הו קיימיס ופסלי
 להו הני כהראי דנאמניס אלא שהס מעידיס שלא הו
 פסולין כגולטוקא הלא אינה פעה שחתמו שטר זה אבל
 ח"כ ראו שחזרו כקשובה זכין שכן לא חתו לאסכודי
 לפסול העדיס אלא חתמה שכשטר זה חתו לאסכודי
 להני כיון שכתב ידס ואלא מת' א' איכס נאמניס ולהני
 הקשו הקו' דלייסמנו כתנו דהו אימרי שמתו כפסלניס'
 ולא הו נאמניס כמ"ס והיי' וכו' ודוק המג"ן ז"ל :

עוד

שם בספ"י הכ' וכן עיקר וכו' עיין מהדש"ך
 ח"כ סי' א' ומסר' ל' מכתב ז"ל :

עדות כתיב לגבי ההוא דאשרתא דכותבין דוקא אבל
 החתימה לא דעיקר סוף החתימה יע"ש ואל"כ נקשה
 להרמב"ם זל מכל הכי דהרי גבי שטר שנמחל
 שיעבורו משמע לפוס ריהטא דלמחזו כשו' לא חיישי'
 אפי' כחתימה ומה שנדחק המחבר הש"ך זל שם כסומן
 מ"ו בהכנת רכרי הרמב"ם כסומן ק' חן ימלא דלגבי
 הא מילתא לא מלא חן ודכרו לא שרירין ולא קיימינן
 בדכרי הרמב"ם ז"ל דשם לא איירו כשנים שחתמו כמו
 שיראה המעיין הן אמת רחיינו יכולין לרחוק דהשתא
 שאני ולכן דוקא כתיב' ולא חתימה כאשר נחלקו הפוס'
 זל לפי גרסאם אף זה דוחק אף קושטא קאי דגם מ"ס
 פגמ' גבי שטר שנמחל שיעבורו היינו דרו"ל לתלמוד
 למינקט בשטר שנכתב יאח' כ הלוא ואח"כ נחתם פסול
 דהוה שמועין רכותא דאפי' לגבי הכתיבס חיישינן
 למכ"ס אלא ודאי דלגבי הכתיבס לא חיישינן
 למכ"ס וכו' סוף סוף כיון דלפי דכרי מרן זל לגבי
 כתיב' וחקי חיישינן למכ"ס ה"כ לגבי שטר שלוח וברע
 לישמועין דהיבא דכתב ונחתם קודם ההלואה פסול
 משום מכ"ס ולמה נקט מלתיה כלום וברע אפי' דלא
 פרע כמ"ס לוח הומר דלכותא נקטיה דכשלוה ופרע
 מנכ"ה דהעדיס לא חתמו אשיקרא והוה חתיבא דכשר
 אף כשלא לוח כלל ונכתב ונחתם קודם ההלואה שנמלא
 שהכל נכתב כשיקרא חתימה דדוקא או פסול להני
 אשמועינן דמ"ד אחר פסול משום נמחל שיעבורו
 והאמורא נקט מילתא דלפי ככרתו הוה ויתר מחודשת
 מהאחרת הכל אה"כ דקרווייהו פסול כשלא לוח עדיין
 משום שקרא תמם וחד כשלוה ופרע דאו לא חתמו
 אשיקרא פסול משום דנמחל שיעבורו אף אי הוה שריתו
 לן דאכ"ל לגבי הכתיבס לחוד אפי' דהחתימה היא העיקר
 קשרינן אמתיו כשקרא לגבי האי קידושא דייק כגמ'
 כהו קושטא הכי הוה הוה רכיבא עמי מכו' לוח ופרע
 יש חששא דנמחל שיעבורו וכו' דלא חתמו אשיקרא גם
 כשנכתב קודם הלואה כיון שהחתימה היא אח"כ לית
 כה משום מכ"ס אלא ודאי דלא חיישינן למכ"ס לגבי
 כתיבס ודוק ומהו דרכ כינוי כר' אבני כריס הכותב
 פירשה הר"ש ז"ל דוקא כתיבס והכין דכרוו הש"ך
 זל ודוק כח"ס המג"ן ז"ל :

שם ס"ק ל"ו

ועוד תמיה לי וכו' הקושיא היא
 רבה וכן מלאתיה בהרמב"ן ז"ל
 גם התלחמות ע"ש ולע"ד ראו להסך בזכות הד"ס
 כי הוא הראש לכל דב"ק ול"ד דק"ל דכשכתב האוכר
 נוקב כפירוס הריני נוקב כל זמן שלא חתור מתחילה
 זו וכת"ס הסופסיק שה כמל"עא כד"ה והא' אירי יאירי
 דייקא אפי' קחני יע"ש ולהני כל זמן שהאשה מודה שרוא'
 כעניינ' של סיכר אעפ"י שלא הנוע הסיכר לידו שהוא
 המחיל' וכה הו משעת הכתיבס דעדיו בחוקתמי זכין
 לו הכל כשהיכה מודה ורואה למלך אה"כ דכעין דקרה'
 בדיבורא ומ"ס כגמ' דמט"ס שטר' לידה הוה על שהר'
 החלוקות ולגבי סוכר לריך שתייה מודה שהיכה חתימת
 הכל או כאה ליתמך כרשות כירה כי היא מחילה הלוייה
 ער שהודם כמחילה זכין שהודם מחילה א"כ שטר ולא
 קנין ולא מירי אבל מה שקודם הריף זל הוה דלא כעין
 מט"ס שטר' לידה תמם הכל לריך שהיה מודה ועומר'
 כדיבורה וזו זוכה הבעל משעת חתימה מטעם
 דעירוי כחוקתמי זל ודוק המג"ן ז"ל :

זכרון לראשונים

קמח

דכתיב וילגנו ועיקר הדבר לא נאמר על משכנותי דוק
וקטבת אלין הנתי כדתי חלא דרזי עיקרי הקושיא סלרין
בסכרנו לומי שנמלא בין שטרות קרועין אינו נכח
קושיין משכנותי שנשכתינו יש לרשות דקאי אנפקד ולא
למלוא ועיקר הקושיא הינה מלומת משנס דכתיב
ושם מוכרת לתרן שנמלא בין שטרות קרועין וכיון
שהוכרתי לתרן שם בן כשהקצו מתשכתינו אחרו הוקה
הרלוס הע"פ שאין הכרח להורמס רק שרכיסי מסדר
התלמוד וזרר קושיא כדלכותה מתשכתינו להיוחס
כגבולתין חבל שור. הדרכים כשנאמרו לא סיו בן חלא
קושיא אחרונה היא היחס הראשונה ושם הוכרתי לתרן
ומשם חט למדן לתרן משכתינו בן העפא שנמסכתי
בשרתיה ודוק כאש הע"נ יגן :

סי' ס"ו ש"ך ס"ק ע"ד

דמקומו וכו' לפיכך
נראה לפע"ד וכו'
שנראה לפע"ד ברור וכו' כל דבריו הוקם כדלום לחליק
על עמיתו המוראה כולם ילכאיד היוני וכו' להביא
דלום לסכרתי ממח שכתב הר"ן ז"ל ב"ק דנשין ע"מ
האיתנו נטו וכו' וזער שחרור וכו' כתב גם דלא תקנו
מ"ס כשטר כיון שאין נישו ממין ע"ש חבל איש נאמר
כן קשה דהרי הר"ן ז"ל עצמו למיל מתיקו פלוגתא
במזכר ש"ס במ"ס א"ש וכו' לתחול וכן ב"ק דנשין ע"מ
ס"ט ואי מעיקרא כשטרות לא תקנו מ"ס ז"ל מאן דכר
שמה דהאי פלוגתא איש מזכר שטר כמ"ס אי וכו' אי
לא ולכן קושיא קאי דלעולם כשהעמיד התלום ללום
כפטי המקבל וא"ל מנה שיש לו כיוון כשטר תכרו ללוי
קנה נ"ך השטר ועדיף מתשכרתי מומן השטר ובמ"ס
מזן כשע"ף ז"ל אך כשהיו לא שטרות מופקדים וא"ל
לנפקד כפטי המקבל תן אותם שטרות לזה בזה לא
תקנו מ"ס ובמ"ס הכיח המתנה כש"ק מ"ח משם
הראשון לא כהיום מקרש יע"ש וכן מרן ז"ל כשע"ף כ'
והוא דשטר שחרר שאין שם לום חלא שער מיתקד
בוה הטוב לדבר הר"ן ז"ל חלא תקני כשטר מופקד מ"ס
כי אש ככתובה ומסירה ודוק. כאש הע"נ יגן :

סי' ס"ט ש"ך ס"ק ח'

ואם דאיתו וכו' וכו'
ועל דהתם כיון
רשם שטר וכו' עיין ב"ב כ"ב סוף סי' קצ"ח וגם כפי תק"ד
המזן דנקט ליה לטעמא בלשון סליה בין שהיו נוכח
חלא מכני חרי ודוק חלא שלא רלה להכניס רחאי בין
הרים גדולים וכו' :

סי' ע' ש"ך ס"ק י"ז

ד"ה פטור וכו' ח"ל
קשרעני חלא וכו'
כשפקנו אליבא דסברא זו אי ח"ל ל שפרעני חלא כשני
חכס פ' יפצתי חכס פ' אש נאמר דכוונתו פ' שהוא חכס
ואש פרע כשני ע"ה חייב או נאמר דכוונתו לומר פ'
והוכיחו כשם חכס כי בשל קשם הוא ואין בוונתו שיהיה
חכס חקא ודוק וכדי שלא לטעמי פלוגתא דהשטר
ודיעקום לא ככתי הכי רחאי לומר דאין בוונתו חכס
חלא כשני פ' והוכיחו כשם חכס כי בשל קשם הוא ואין
מכירין אותו לא כשם חכס אי מפני כבוד התורם קראו
כשם חכס ודוק :

שם ומכיל עדים אחרים פלעו ראויים נאמנים

שם ס"ק י"ט

ואם מקו או הלכו למ"ס אותם
וכן ק"ק רפשיעא דאין לך דמים
גדולה מו. ולע"ר ראשי ועדו שם סעדים ככ"ד כיון
שאינו

סי' נ"ז ש"ך ס"ק ו'

חלא כנראה מדברי
המתכר וכו' וכעמיקונו
נראה דרעית מרן ז"ל דדוקא על שוכר ח"ן לו לעכב
כשכיל פר"ס אכל אש יכתוב ע"ג השטר או לקרעו
רשאי כיון שהוא פרוע ולכרי מר"ס ז"ל לא תקו להיקרא
בד"ס ל להתמכר וד"ק משא"כ כפרס לון כיד המלוה
לעכבו על שוכר רק"ל כותבין שוכר וד"ק :

עוד בסימן הנז' ס"ק ו'

דכרי המתכר
תנאים וכו'
עד ועיד רא"כ הואך כתבוכו. ולע"ר לכאורה דכוונת
הר"ן ז"ל כהדרגה רביון דכפרע"ן מותר להשקות על
שוכר ואין לקום שמה יאכלו העכברי וימות התלום
ונכחי הירושים כל השטר ח"כ נכחי הנאי אפי' כלל שוכר
שוודע שהיא על הנאי מותר כיון שכחו לקיים שכדאי
יקיים דיבורו כו' שארית ישראל לא ידכרו כוב ויראם
להנלל מעולה וכפרט דמהשקא חיל שיצטרפים כת"ש
ולכן הכיח ההוא דב"ס הלמ"ר יכול לעכב קיינו אפי'
כלל שוכר ח"כ ס"ה נכחי הנאי אפי' כלל כהכ שטר
שהוא על הנאי אך מ"ד ראשון לעכב משום פשו"ד
היונו אפי' על שוכר שכתוב ע"ג השטר או יקרענו
וד"ק ועוד לחלוה מלון לע"ד ככיון דכרי הר"ן ומרן
ז"ל רמ"ל דהאי פלוגתא אי יכול לעכב כשכיל פר"ס
להנלל מרשותי חקו' והרא"ש ז"ל ס"ל דאירוי דאינו יודע
לכתוב לא הלום ולא המלוה וליח תמן מאן דידע לכתוב
ופלוגתא אי כוכי כוכי עד שימלא מי שכתוב שוכר או ע"ג
השטר אי יכול לעכב מהמלוה עינין שיתכרו כיד טלום
ולא ישכן עולה כאלו וכזה פסקינן כיון שהוא איכריח
וקו ששטר לא נכתב על האי פר"ס חלא יוכל לעכב
השטר כדו עד שימלא שוכר ויכתוב ע"ג שנשאר לו
מקד זה השטר מה שעלוים פר"ס אך אש פרע לון אי
הרין נוטה שייכל לעכבו כיון שיש לו זכות כשטר זה
עד שימלא מי שכתוב לו שוכר או ע"ג נובח כהכ כר"ן
דנכחי הנאי תלוי לעכבו כיון דמהשקא חיל שיצטרפים
כיון דנכחי פרע התנאים תלוי לעכבו עד שימלא מי
שכתוב שוכר הנש שאופקד שימות ויפול השטר כיד
הורה וינכה בלוי ח"כ ס"ה נכחי הנאי דמ"ל לעכבו
והכיח רלוס מפר"ס דהנש חלא נכתב השטר עליונו
חייב מ"ד דמ"ל לעכבו השטר עד שימלא סיפר ח"כ
מכ"ס כתבאי תלוי לעכבו בלוי שום שוכר וכהכ חלא
קושיין למירו והרין נלמד כהדרגות וד"ק התנ"ן יגן :

סי' ס"ה ש"ך ס"ק ב"ה

ואם יז וזוקה ואי לו דאי לא קאי חלא סתקד
חלא ואש יש עתהם כו' או הקשר חבל כאו' אש נראה
שהוא מילי מילי. ועוד שאין ררך להניח חלא נפקד
כקושיא שליוק השטר והשוכר ואינו מן הדרך רק להניח
השטר אי השוכר חלא דהאי תקאי למלוה שהיא מכהב
לכתיב שוכר כדו ימלא מומן חלא כשיק והשטר שימרו
כשיק וד"ק. ועוד תרן כנו של קרובים כמהר"ל
חלאו שגם שמתכתינו יש לרשות רקאי לנפקד ולא
למלוה וכן המתנות שהכיל ח"כ כנת' חייס ונ'
כדיוקת ומשנות שמשם מוכיחים שאפי' שיואל מיד
המלוה שוכר כהר' למה לא דמו כנת' למשכתינו לומר
דיואל מיד סתקד ולא מיה המלוה עכ"ד וינכתי כזה
דבר נאה ומקובל שמה נשפע שמה שהשוכר כנת'
כנמלא בין שטרות קרועים לא איקמר חלא אמתני'

זכרון לראשונים

שם ש'ע ס'ג

הוא : מאני וכו' מאר נתקשוק
 מה בין הורא לפירעון כי כולם
 חרף מילתא היא ולע"ד רפירעון כיון דלא עבד התלמי
 נועשה רק שקיבל ולא א' כלום ויכול לומר סטרא
 כינחו תצבי שמעידים שעל פירעון חוב זה קבלה אינא
 מהימן לו' שלא קבלם על חוב זה והע"פ שא' להם כך
 לנלווי וזו אמר הכי כדו שיפרעט הלויה שלא היה הונס
 לפורעו ולעו סטראי כינחו והע"פ שעקתה אינו אומר
 סטראי לחו כ"ע דינא גמירי וקושש שאס יורה וקחייב
 ולא יהיה נאמן לומר סטראי להכי אומר לה"מ ולעול
 דקבלם על חוב אחר אך כבודאה שמעירי' שאמר כפי
 כך ודאי שלא הוציא מפיו שקר ולא היה שם מעות כדי
 שנאמר סדרי שיפרענו אחר הכי' ח"כ והוא הנכון
 שכתמעידים שהורה שפרעו הוי כאלו אומרם העדים
 שמחל שמחילה לכ"ע מילת' אחרתי היא ומ"ש שפרעו
 מפרשינן דר"ל כאלו פרעו ומחילה לחו אדעתים כי
 אולי א' דבר א' מחול לך ותקבץ וזה הלוי והוא אינו זוכר
 שאמר ומלשון הרמב"ם ז"ל משמע דלא מהני הלא
 הוראה ככולל על כל חוב ומנו דקויל אחוב אחר חל על
 חוב זה ודו"ק :

שם ש'ך ס'ק קניב

הילכך העיקר כמ"ס
 הרא"ש והטור והמחבר
 וזה ברור וכו'. עמו הס' דמתשובה הרא"ש ז"ל מפני
 התשובה נראה ראשי' בשניהם תובעו ויודעים האמת
 יעש שעם זה איך תיראו עולה ופס' הכל האמת שאין
 בלון קיטוא כי דוקא כשהשוקפין כפטרון או כתבו
 התו בקדושין דאמרינן מנו ע"ש רף מ"ג ע"כ אבל
 כשבאים לתבוע או לעולם לא אמרינן מנו כשנים ודוק
 המנ"ן :

סי' ע"ה ש'ך ס'ק ל"א

וג"ל דמיידי
 כטועני ע"פ
 העד וכו' גם זה דוק ולע"ד כמי דחקתי ונכנסתי
 שהכוונה שכתחילה דבריו אף אינו נודע אם הלויקני
 ואינו יודע אם פרעתיך אוני זוכר דבר כיון שהעד
 מכחישו שמעיד על ההלוואה ה"ל מהך שה' לישבע
 ומשלם דו"ק המנ"ן כי לנבו דבריו שישען אינו יודע
 אם הלוי קני העד מכחישו שלום ואינו יכול לישבע
 כנגדו כיון שהוא מסופק נאדרם הטענה שאמר אינו
 יודע אם ע' א"כ הוי ודאי כהלוואה וספק כפירעון
 ומשלם הדוק ח"כ וכיהי ומלאתי קרוב לדברי ככ"ח
 ושמתי: כעל כל הון :

שם ש'ך ס'ק נ"ד

ותימה היאך יוביל וכו'
 עם הסת"ע המחילה
 רכה שלא עיין כדברי הרא"ש ז"ל וחלילה למה קדים
 הרא"ש ז"ל יאמר כן רק דכונת הרא"ש ז"ל להגדיל
 הדבר ולא מייאש מפני מה שנאמר לו כרוח לו שלקחה
 וכשיבוא לכ"ד יסתום דבריו ולא יאמר לירק חייב היתה
 לו קלע וכיון שכן כ"ד שאינם יודעים כלום יכביעו
 איתו והח"כ חידש עוד הרא"ש ז"ל וקוץ שלא מכביע
 הלא מייאש משום דיכביענו עיר מהוין כדעתו שאס
 והקוב מלבו שלא כעדים וקוץ כוויכבץ הוא שאינו
 חייב לו כיון שהוא כדעתו ברור לו אזה נטלו אבל הין
 כונת הרא"ש שהדין כך הלא מפרש טעמו של זה
 שנאמר לו שיחזיק כטועני כל כך עד שיכביענו מבני
 שיטעון לפנינו כדו וכלל הדבר כ' טעונו שאס יקשים
 משלו וקוץ כדעתו המזוכז ואינו כל זה להחזיק
 דלא

שאינו המלוה שם אפי' שהוא לפטור והוכח כמי כ"ח
 העיקר לה דמקבלין ככ"ד אין מקבלין ומתו השמעיון
 דאפי' שבעה שא' הוה חו ודוק למעלה מזה כתבתי
 דרך א' והוא רחוק ועקם חידשתי עם שנקשה עוד
 אמ"ש קח' ואס מתו אוקם שייחדת או הלכו וכו' נאמן
 כשכועה והוקשה לו פשיטא ומכ"ש מדין הגל' אל
 תפרעני הלא בעדים וכו' ולכן כ"ל שחרא מתדרא
 חקרא דכרישא אשמעינן ראשי' שחוקה העדים שייחד
 ג"כ ע"א או הלכו למ"ה והיס דאוי להאמינו לזה שאו'
 שפרעו בפני אחרים ומתו כמנו- שהיה אומר פרעתיך
 בפני אוקם עו"פ שייחדת לו ומתו או הלכו שכן הוא
 שאמת קמ"ל הלא אמרינן מנו כיון שאו' שלא קיים האלו
 כמ"ש הרב ס"ק ט' לעיל ודוק ח"כ לקתייקא אשמעינן
 דאס המלוה קבעו כונו לבניו ואל' פרעתיך בפני עו"פ
 אחרים ואז הוי כחיים וכמדינה והח"כ עבר ימים
 והבטי לב"ד וכהתקנה שעה בכר מתו או הלכו אינו נאמן
 כי העיקר הוא כענה הקבועה ככ"ד ודוק המנ"ן :

שם ס'ק כ'

הם לא ברשות המלוה דמפיהם
 וכו' ק' טובא דלימרו למלוה ליתן
 דשות לבקוב מה שירצה הלויה כיון שפורע' לא הכונה
 שהמלוה אינו רוצה והעדים אינם יכולים לבקוב כי אם
 כדנטו לכן באים לב"ד וכו' יכפוהו לבקוב ויכתבו
 כע"כ ודו"ק :

סי' ע"א ש'ע ס'א

שהשנים כמאה וכו'
 נסתפקנו אם עידי
 כגאמנות ככו קרוי הם מעידים שפרעו בפניהם או
 מהימני אם עדות האמנות הוא על פה ודו"ק :

שם ש'ך ס'ק ב'

עוד כתב כמ"ע וכו'
 דכרי הסמ"ע הן הן דכרי
 כע"ה ק' בקירון ככ' דקא' ואו' מאן דפת' דוק ותשכח
 והראב"ד ז"ל ליהות דכ"ל דכע"א לריך שבעה כנאמ'
 סתם הוכרח להדין ולתקן מ"ש כשרם ודוק אף כונת
 הש"ך לסקנות לסמ"ע רמנ"ל דכונת המתכר כתי'
 השני והימא דס"ל כתי' ה"א ו"כ אין הכרח בדבריו
 ודוק :

שם ש'ך ס'ק ד'

ולפ"י מי שסאמן לחכמו
 נאמנו סתם וכו' והני
 בעונו חליק עדי' כנאמני סתם דכיון דמכיו אנו חיים
 נאמן לית שלום ופרע' כמנו דלא ליתוי אבל כשהאמינו
 ככני עדים הלא פרעו אינו נאמן לומר ליתוי ופרעתי
 כמנו דלא ליתוי כי דכשאר' שלא פרע הרי כ' עדים
 לפנינו שלא פרע וזוכר אינו נא' לומר פרעתי דו"ק
 ודכרי הסמ"ע דקט' נאנסתי וכו' הס' דונמא משמי
 שהרשב"ה ז"ל קט' כפקדון אבל דונמתי כהלוואה כש"ס
 לו מנו אחר לישטר היינו כחופין זה שכתב הש"ך דעירי
 הנאמנית הם כחופין זה שהאמינו שכסולינו וסיה נאמן
 ככ' עדים ויש לו מנו דלא ליתוי כנאמנית סתם מהני
 כיון שהכל הוא ע"פ אע"פ שיש עדים על הנאמנות
 כיון שאלו הביא עדים שפרעו היה נאמן המנו כמי
 מהני שאינו מנו כמקום עדים אבל כשהאמינו ככ'
 עדים שאפי' שהביא עדים שפרעו אינו נאמן לומר
 ליתוי ופרעתי ככשאר' שלום וס' עדים בפנינו שלא
 פרעו הע"פ שיש לו מנו דלא ליתוי הוי מנו כמקום
 עדים ודוק ועדיין לריך מתון ווכיהי ומלאתי קרוב לזה
 בס' כ"ה כהגהת הטור סי' נ'

זכרון לראשונים

קז

אלו דיוק המנן:

שם ש'ך ס'ק א' עיני כחשו רמ"א כו' ק"ט

ע"ש דע' דלפי' אש מתו

ה'ד ולכן כה' דל"ל כס"ב אינו טיב כללעיל דיוק :

שם ש'ך ס'ק ג' ולדברי הסמ"ע קזה פשוטא.

והכלע"ר דהוי כחוקה באין

עמה טענה שהחוקק שלא כדיון רק שהם סתמו אין

משלקין אותו או אימא חנו דהי בעי' לו מוכך זכוכתא

אל' דכיון דסתק' משמע דחמיל וידע האמה ולהכי

סתק' דיוק המנן:

כו' קצה ש"ע ט"ו ולא רמז המכרך להחזירו

חייב וכו' שכוין שלא נטלו

מהחלה כהונס אלא לקחו בדמים עקה שאינו מחזירו

כא כגניבה :

כו' רה ש'ך ס'ק י"א עיני כחשו המכיל

ח"א וכו' הוא ח"ב

והשני"ק הם ח"ב :

כו' ריב ש'ך ס'ק ו' עיני כחשו מהר"א

ן שזין וכחכ"ט ח"ב

וכו' הוא ח"א ולעילם חלק ראשון קיד"א אינו מתחבר שני

ולכ"י ראשון :

שם כפ"ק הנו' וכתבו' ר"ש כהנו' ע"ש לא מלאהו

גלו' אך עיני כקונטרס ח"ב כו' ב :

כו' רל"ב ש"ע סכ"ג לא הולי' בקר היבא

להולי' מיד המוכר

וכו' ומכ"א אינו דיון לעיר קדשט והפארהטו דיוס קי"ב

שס"ה גרוס' היל' לחתו' י"ה מעוט סקוין לגרוס' ג'ל"ס

אזי גרוס' סה"ס י"ה חילוק בין המוכר והקונה אין

להולי' מיד המיחוק לא אולי' בקר רוכא בתמונא עיני

כנת' מ' קח"א גרוס' המניח וכרס"ל בוס שלמה ס"ס

דיוק המנן' יג"ן :

כו' רמ"א ש'ך ס'ק ח' עיני וכו' כסדר

ש"ל וכו' סדרות

יחודה דק' מ"א :

כו' רמ"ז ש'ך ס'ק ט' אבול עמי וכו' י"ג

וכו' י"ל דהאני הכ"א

דנהנה והר"ה' שהכ"א ומס' הוא למיטתו מ"ב כ"ל

האר' לו ע"ה לכת"י המוכר אכל' ח"כ דהכ"א עדיך דהכ"ו

שלא כה' מהחלה וכו' חייב כיון כנהנה דיוק :

כו' רס"ג ש"ע ס"ב מאין בעיר אינו חייב

להחזיר וכו' מהאין

כסדר חייב להחזיר עד וכו' ב"ל :

כו' רי"ן ש'ך ס'ק כ"ב כסדר מנכה וכו'

קאמה' לו על

המחבר דכסדר מנכה וכו' טעמי' של מרן' ז' דהוי

מחייב' ליה כגנבה והכונה שהיא קרוס' להונס' מחנעו

והא' קתן דלפי' מפשיעה' יש מ"ה שפוטרו ממיס' האז

עמי' ודיוט' לחייבו' כשפשיעה' כיון שאינו גרס' לעמי'נו

משר'ה לא מחנע' וחייב' ממיס' ההוא' דה' המפקד' אכל

כגניבה' ולאכרה' אין לחייבו' אפי' אין' לו' הא' דר' יוסף

דלפי' מחנעו' וכלל'ה' באכירה' באינו טורח

כ"כ לא מחנע' אכל' האכוש' שהיא' עורס' גדול' קצי

דלמ"א מחנע' ידיוק :

ש"ס כפ"ק הנו' והרמב"ן כ"ה כה"כ וכו' כונה הרמב"ן

ז' כסדר' מללו' דהתי' כ"ה ידע' דהיקומים' הנילו'

אך שלהם' וכמ"א' דיוט' של המוכר' עם האכוש' רופו'

ולכ"י

והקלה' שאעכ"פ בשכיל' חובו' מחייב' לו כיון שכדור' הים

לקחם' והוא' יחזירם' כרוטו' להכ"ו דיוט' של' הסוחר' עם

הסוחר' דיוק' כאש' חמ"ס' המנן' יג"ן :

כו' קכ"ט ש"ך ס'ק ט"ז כפטר הוא והערב

וכו' עיני ככ"ט' ע

כו' וכו' דכ"ו הסמ"ע דחיקו' טיבה' ע"ש ולע"ה סה"כ

כדור' דחייבו' מהלוקח' מהלוקח' הוא' אל"ס' ואין' יכולין' כ"ד

להולי' מידו' כיו' מוקד' הוא' וכיוכל' ולהכי' הערב' כפטר

דמקל"א קל"ה' התלוה' כשהס' בעד' אכל' ח"כ' שאם

יכולין' להולי' מידו' הקרקע' משעבר' ליה' וכמה' סה"ה

לא' הפסיד' אך' כונת' הדיון' להשמיענו' פטור' הערב'

מטעם' דשעבוד' המלוה' על' הערב' ועתה' שאין' כדור'

להולי' מידו' כפטר' הערב' מפני' ששעבודו' על' הקרקע'

והוא' גיבור' ממש' הדיון' דלעיל' דכיון' השיעבודו' על' הקרקע'

כמה' סה"ה' אינו' מפסיד' ויכול' לחזור' על' הקרקע' אך'

הוא' מיותר' שאין' כדור' להולי' הקרקע' כיו' גפ"ה' אלמ"א

הוא' מהלוקח' ואינו' ידע' ביה' ולהכי' הערב' כפטר' דיוק

ששני' דהוי' חד' טעמ"א' איך' לקו' כאש' המנן' יג"ן כע"ה :

כו' קמ"ב ש"ע ס"א הו' חוקה' מיד' וכו'

הרמב"ם' ז' כ"ב

א' מהל' טוען' מסיים' כדיון' זה' וז' ואפי' טוען' שמתקן

ומכרו' לו' וכו' יע"ש' דכדיון' לו' ל"ע' טיב"א' ומרן' השמיטו

י"ע' המנן' :

כו' קמ"ז ש"ע ס'ק י"ח טען' המחזיק' וכו'

ח"ש' לו' עדים' וכו'

עיני' ככ"ח' קדושי'א' ולע"ד' דלפי' לא' שמע"ה' דלפי' ג' ש"ה

המחזיק' דכ"ח' אלו' רמנה' מתמע' דהני' חוקה' דוקא' ג'

קאמה' דהוי' בני' חוקא' טיבה' קאמה' למת' א' דכ"ח' אלו'

אלא' ודל"ו' דכ"ח' שלשה' היתה' כונתו' סך' הוא' האמה'

וענין' סקוד' חוקתו' דר' כה' המוכר' יוס' א' דכיון' שכן'

אין' חזרה' המוכר' הא' ולקחה' מתך' דהוי' יש' עדים' שדר'

כה' המוכר' יוס' א' קודם' חוקתו' דהיינו' אחר' זמן' שמתרס'

לך' ועל' האמה' שאין' וי' טענה' שכוין' שום' עדים' שמתרס'

לזה' זה' ד' שום' אעפ"י' שיש' לו' עדים' שדר' כה' המוכר'

יוס' א' אין' זה' דרך' מוכרו' להולי' אה' מחוקה' זה' המערער'

הלוקח' אך' זה' טענה' כדיון' ומשפ' ליה' שט"ו' זכה' כדיון'

וכל' זה' הוא' הסדר' ששני' חוקה' דוקא' ק"א' אפי' ק"א'

כ"ה' דעבוד' אינו' וכו' ולהכי' בעני' עדים' שדר' כה' דר'

שנים' ככ"ח' א' לו' כיון' שדוכר' דכ"ח' שמתעית' שני'

חוקה' דוקא' דיוק' המנן' יג"ן כע"ה :

כו' קמ"ח ש"ע ס"ב ואני' קניתי' וכו' עיני

ככ"ח' שחקשה' למת'

לדין' טעם' זה' ע"ש' וכו' ל' דעיון' כה"ה' רמ"א' ס' ס' ק"ט

והקלה' דלע"ד' אהני' זה' כ"ה' שלא' כחלק' הכ"א' כתי' אש'

מזו' המוכרים' הא' כללעיל' כיו' קלט' דהכ"א' אין' לחלק'

מטעם' זה' דמה' מכר' א' לבני' משא"כ' ככ"י' קלט' דיוק'

המנן' :

ש"ס ס"ב יולך' לו' כקרה' וכו' ק"ל' הדיון' שהיא'

טוען' דרך' רחכה' יש' לו' אל"ך' והלה' אינו'

מכח"ה' למת' ילך' כקרה' כיון' שמתה' הוא' דדרך' רחכה'

ש"ה' וכו' לו' דכיון' דהוי' כע"כ' כיו' למי' מוכר' וכו'

ליה' לה' הכס' שאין' כדור' לעשותו' כיון' שכוין' אלו' אין'

כדור' לחייבו' כדור' בתי' ההוס' ס"ס' כנתי' ע"ה' אהני'

ליה' זילך' כקרה' דיוק' יע"ש' זה' גי"ח' מה' שסיים' הר' זכ"ס'

ז' כדיון' דוקא' דלפי' המחזיק' כדרך' רח"כ' בא' זה' חוקה'

שהיה' אין' משלקין' כיון' שמתן' סדיון' דרך' רחכה' יש' לו'

זכרון לראשונים

יכול להויתרו עד ל' יום ברעף אחרון ו' וראשונה
דלא בהסמ' ע' ז' אבל לא נחייבו עוד ל' יום להודיעם
אלא כיון שהים סתם נמרו קליש בוחים וא"ל ל' יום
להודיעה ודוק והגם דהמחבר ז' כס' ש' כס' ק"כ'
בהנהגתו ע"ל וכו' משמע דלא ס' ל' הכי סברתו ודעתו
כפי' דבריו המ"מ נכונים מניס לא חזון :

סי' ע"א ש"ך ס"ק ו' ולפע"ד לק"מ וכו'

הל"מ כקבו בשם יש מי שקי' ופי' ששהאריך יותר לפרש
מ"ע הרמב"ם ז' אף מן הכפל תיבת אף ר"ל ל"מ ר' וס'
אלה ה"ק מן הכפל ולע"ד דוחק להיביב בקרן כיון שלא
אמרו הרמב"ם בפירושו ולפי דרכיהם חייב בקרן אפי'
שנהרגו. ולכן הנלע"ד בשני פנים שמה שחייב הרמב"ם
ז' בהל' שלה כמתקן קאי על מ"ע דיומו שהוא של אביהם
ועל זה קא' שאם הניח אביו נכסים אפי' שמתקן חייבים
לפי שאביו פשע שלה זיוה שאיז כשאלה כמ"ש הקו"ם
לפי דרכם ע"ש וכיון שפשע כזה קונה ליה ברשותם
דאב' וכשם שאם מתה כשהיה חי חיה חייב גם עתה
שלא זיה פושע מיקרו וכו' קחלתו כפשעיה וסופו
באינס דק"ל דחייב וע"כ לא תזכיקין רישיה האונס
מחמת הפשיעה אלא כשומר שעל האונס חיה פטור
אבל כאן כשאלה שהוא חיה חייב באונס המתה כיון
שפשע בה שלא לזה וסיה פושע לזכי הטובים שיטכחום
הכנים כחושבם שהיא שלהם חייב ג"כ על אונס המתה
כאלו היה חי האב ויש מעין רחיה לזה כשם שאם נגבה
הנגב ומתה ביד הנגב שפקק הרמב"ם ז' חייב ה"כ
מצינו למימר שסוכרת הגמ' אליבא דה"ד דהחלקו
בפשעיה וקופו באינס פטור אבל למ"ד חייב אה"כ
שמתה ג"כ חייב ודוק : א"כ והוא הנכון שהנה מצינו
בגליון שה"ח והנאונים ז' הו' גרסי להפק מנאן דהני לה
הרישא כ"ש אסיפא והיינו כרב ככה ומ"ד אסיפא פליגי'
ארב פשא ע"כ ולפום ריבועה גירסא זו מרפסא הנידו
אבל לע"ד שהיא גירסא נכונה והיא גרסת הרמב"ם ז'
והכונה היא כך מנאן דהני לה ארישא דמתה חייב
באונסים היינו דרב פשא ר"ל לפי שבפרק הלו נערוה
הקשו וכי רב פשא פרה אחא לאשמועי' דר"ל שנומת
רב פשא כבר למדנית מרכיו רבא רביה ומאי' אהא
לאשמועינן וקירטו שהילה אהא לאשמועי' כר"ה דכיון
דמשעת שהלה נהחייב במזונותיה ה"נ נמתה רמה היא
שעה נהחייב באונסיה קמ"ל דלא יק"ק מאי' שיהיה
דמזונותיה עם האונסין להכי אמרו אח"כ רבנא דהני
שפיה חייב באונסיה הרישא א"כ רב פשא שמתיה
לרביה רבא דמחייב באונסים לכנים משמע דהחייב
הוא משעת שאלה וקס"ד לפי שכאנכה וטכחה בשבת
יהיה חייב בקרן דמההיא שעתא איחייב באונסיה
קמ"ל שאין סדבר כן כמ"ס מרן ככ"מ שאין הדבר קשור
זה כזה שהע"פ שהחייב מתחיל משעת שהלה ולהכי כי
מתה והניח נכסים חייבים הכנים עכ"ל לענין טכח
כשבת אמרינן ששניסם כהים בא' : פטור מן הקרן ע"ש
והיירו ענין שהוא שורש גדול לדרכנו זה וכל הדרך
מיוחד בסברת מרן ז' וע"כ א"כ מ"ש היינו דרב פשא
ר"ל דלהכי איזעטדיך רב פשא לאשמועינן כשהילה
למעוטי רלא נשעה ונשעה דין זה לדין רבא דס' דמתקם
חייבים הכנים קמ"ל דלאוהא כהא תלייא כסברת מרן
ז' ככ"מ אבל מנאן דקני לה אסיפא נמלא דברישה מתה
פטור א"כ מאי אהא רב פשא לאשמועינן אלא ודאי רב

סי' ש"ב ש"ע סט"ו

המשכיר בית
לשנה וכו' מה
שיש לקרקע כזה הדין כטור מדין זה למע שהכיר כטור
ז' כרין נדרים עיין הקושיה בכ"ו והנכון לע"ד רהגם
דברסכ"א ז' מזהם נדרים לכיורוק אבל רבינו יעקב
ז' ס' דבנדרים חוליקן להחמיר ואסור כא' שבה' א'
י' חדש אבל כענין שוכר ומשכיר אוקי קרקע כחוקת
מרה והיינו אלא ז' הדש וראיה ממס' קידושין פ"כ דס'
מ"ה ע"כ גבי נהקדשה לדעת אביה ונשהת שלא לדעת
אביה דהולכה כהרומה ועכ"ל אם מתה אינו יורש משום
דאוקי מתובא החוקת מרס ע"ש והה"ל ככה כנדרים
חוליקן לחומרא ואסור ז' חדש ובשוכר ומשכיר אוקי
קרקע וכו' :

שם ש"ך ס"ק ז'

דלא אהא לא לאשקוי
וכו' ה' המנ"ן עמו
סס' דקישויהו היא על המ"ס מה בא ללמדנו כפי'
מלה סהם דהדבר מובן מל' הרמב"ם ז' ולהכי נחמק
הסת"ע הכל לכו' קשיא והנכון כמה דאוריילן
עיינו המחבר ז' דהמשכיר בית לחכירו מהם יהיה
השכירות רינא הוא דהיינו יכול להויתרו עד ל' יום
וכה הרב המגיד ז' להודיענו דלא תימא רפ' המשכיר
בית להכירו סהם היינו קתם ממש ולא יוכל להויתרו עד
ל' יום ואם ל' הודיענו עדין להמקי' לו עוד ל' יום של
הודיעה לזה כה הס"מ ז' ולו דקתם הוא דהוכיר כמתה
בכל חדש ואז הנו מחייבין אוקי ל' יום להודיעה אבל
כשהשכיר לו קתם ממש אז דיו שאנו מחייבין אוקי שלא

ולהכי קא' דאי לא מסריה לבקרא היה חייב לשלם
למכיר שאין דינו עם שיקומים היה יכול להקשות
לזר זה בתחלה כר"ד דלא הוליו היקומים את שלהם
היכי קא' הא מסריה לבקרא תיפוק ליה דהאפטורופי'
פטור מפשיעה לא רזו בגמ' להקשות הכי דלא כירא
ל'יה האי להקשות ככה ח"ג דקושיה הגמ' עדיפא לומר
היכי קא' פטר לבקרא והיא קושיה חוקה דטעה כיון
משא"כ הקושיה הא' כפטור האפט' דהוא פטור או מלך
דהאפט' פטור מפשיעה או מלך דמסריה לבקרא כחם
המנ"ן :

סי' ש"ו ש"ע ס"ה

או נאנסה וכו' מרכיו
הש"ס כפ' השואל דף ל"ו
נשמע דאפי' דאינו מרווח השוכר ס' ל' לרי' דדין השואל
עם המשכיר וכו' למ' ע' דהשוכר פרה מחכירו והשואל'
לאחר ונשאל עמה ומתה כרובה ליבא דרי' חייב ליפרע
למשכיר אפי' שאין כאן סחירה ודוק שם וכו' מ' שאין
דבריו מ' מדויקים באומרו כינר עושה סחירה הלא
דלהקשו' לרבנן נקט סכני וכיון דדבריו ר' לא דייקו
שאף כשלא יש סחירה עכ"ל ס' דתחזור פרה לבעלים
ה"כ ג"מ אם מתה בפני המשכיר אפי' שיש סחורה
ומדויק יתכל וחדו כמ"ש הקו"ם ז' כפ' המפקיד דף
ל"ה ע"כ ד"ה תחזור פרה יע"ש והכרח הש"ס כהשואל
דדבריו ר' לאו דוקא כשעושה סחורה היינו מרכיו ר'
שא' אלא תחזור לבעלים דקרקנו תיבת אלא שהל"ל
ותחזור וכו' והו' שהל"ל אלא יע"ש אלא כונת ר' לאקשוני
לרבנן שאפי' כשיש ריוח ס' ל' דהשואל ישלם לשוכר אף
סברתו בתי' אלא ר"ל סברתו הוא שהשי' כשלא יש סחורה
דין המשכיר עם השואל רכבירה ליה תחזור פרה לבעלים
דכמאי קנית ליה כשעושה דל' אנה וכו' ודינו עם השואל
ודוק נחם המנ"ן :

סי' ש"ז ש"ע ס"ז

המשכיר בית
לשנה וכו' מה
שיש לקרקע כזה הדין כטור מדין זה למע שהכיר כטור
ז' כרין נדרים עיין הקושיה בכ"ו והנכון לע"ד רהגם
דברסכ"א ז' מזהם נדרים לכיורוק אבל רבינו יעקב
ז' ס' דבנדרים חוליקן להחמיר ואסור כא' שבה' א'
י' חדש אבל כענין שוכר ומשכיר אוקי קרקע כחוקת
מרה והיינו אלא ז' הדש וראיה ממס' קידושין פ"כ דס'
מ"ה ע"כ גבי נהקדשה לדעת אביה ונשהת שלא לדעת
אביה דהולכה כהרומה ועכ"ל אם מתה אינו יורש משום
דאוקי מתובא החוקת מרס ע"ש והה"ל ככה כנדרים
חוליקן לחומרא ואסור ז' חדש ובשוכר ומשכיר אוקי
קרקע וכו' :

שם ש"ך ס"ק ז'

דלא אהא לא לאשקוי
וכו' ה' המנ"ן עמו
סס' דקישויהו היא על המ"ס מה בא ללמדנו כפי'
מלה סהם דהדבר מובן מל' הרמב"ם ז' ולהכי נחמק
הסת"ע הכל לכו' קשיא והנכון כמה דאוריילן
עיינו המחבר ז' דהמשכיר בית לחכירו מהם יהיה
השכירות רינא הוא דהיינו יכול להויתרו עד ל' יום
וכה הרב המגיד ז' להודיענו דלא תימא רפ' המשכיר
בית להכירו סהם היינו קתם ממש ולא יוכל להויתרו עד
ל' יום ואם ל' הודיענו עדין להמקי' לו עוד ל' יום של
הודיעה לזה כה הס"מ ז' ולו דקתם הוא דהוכיר כמתה
בכל חדש ואז הנו מחייבין אוקי ל' יום להודיעה אבל
כשהשכיר לו קתם ממש אז דיו שאנו מחייבין אוקי שלא

זכרון לראשונים

קנא

בשיעור פנהר נס ר"ס מודס כיון דהוקנהו כבדשתא
 גם מ"ס בר"א בקודחת וס"ל דחליק זה הפי' ר"ס מודה
 א"כ גם סיפא דכריתא מודה ר"ס וטעמא דתולתא
 משום דיש חילוק בין נהר לנהר ודוק במנ"ן
סי' תכ"ז ש"ע מלות עשה וכו' נגות שמשתמשי'
 בהם לשטותה ולבכוסה ס"ל
 שרבינו משה'ק מסבקי' לים אם לאו הוכחו דבריו
 כהתכ"ט ז"ל ח"ה ק"י לעש דבריו :

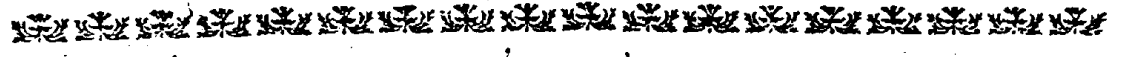
ש"ס יש שרואם לפטור לתו שבכר בית מגו מלעשות
 מעקה ומטו בה דכיון דלרין נעשה אימתן הא
 ק"ל רכל מעשה אומן על התשכיר הוא ויש ר"ה לזה
 מהב"מ לכה"ה דמקום מוזהר ה"ס כע"י הנ"ל לפטור
 הע"פ שעל השוכר חייב המוזהר משום דס"ד דה"ה
 מעשה אימתן לולי שאקוין בנ"מ אפשר לה כנובחה לעש
 ולע"ד דחייב מקרי אכ"פ הד"ה דאפ"ל לעשות מעקה
 דיסיה ה"ה ולא יהיה מעשה אומן דהיינו נדר כל אכ"פ
 זו על י"ה"כ חייב כמי המוזהר דחייביו משום דאפ"ל
 לה כנובחה וביד כ"ל : הוא אמת וי"ה דכונת הס"ס לו
 דהשוכר חייב כמזוזה וכמעק ועליו החייב מוטל כיון
 שה"ה דר כה א"ה דס"ל לתלמודא דכל מעשה אומן על
 התשכיר יהיינו שחייב התשכיר אם הוא יודע לפרוע
 לשוכר אם עשהו מעשה אומן ולא היה אפשר למעבדו
 מעשה הדיוט הכל פשי' שהחייב על השוכר ואם התשכיר
 לאו כר חובתא בחיוב העיקרי על השוכר סדר כו"ש
 דמיס כנובחה וי"ה כס"ס אינה אלא לענין דה"ה
 הוא מעשה אומן כהכרח אכ"פ שה"ה מזה על התשכיר
 הכריעין הכל הוכח העשיה וכט"ל העשה והל"ת על
 השוכר וכה"ה דכדוקת חמ"ס כמ"ס בנ"מ השוכר
 חייב לשכור ולכדוק וקפדע מהתשכיר לעש ה"ה גמי
 הכ"ה והל"ת שהעשה והל"ת על התשכיר חייב מיהא על
 השוכר מיהא דדוק ורכוס כקורה סכמינו עמי' נאם
 המנ"ן יגן :

פ"ה פליג ארכא וס"ל דמתק חייב ולכ"י אינטרין
 למנהר שחולה לאכופי שלא בשום הדינים וכמ"ס לכו
 לישאל דמתן דמתני לם ארישא ולהכי ספק הרמב"ם ז"ל
 בלישאל קת"ה משה דלכה"ה לישאל ס"ל רבא ורכ פ"ה
 כחדא שיטה דמתק חייב אבל ללישאל דמתן דתני לם
 ארישא פליג רב פ"ה ארכא ודוק ס"טכ דק"י נאם
 המנ"ן יגן :

ש"ס וכן מדוקדק לשון הרמב"ם וכו' וכשם הר"ה כ"ד
 ז"ל מנ"הו כנ"ל וי"ה דמתקת לם דאפי' א' הא"ט
 שאל א"ה ס"ה והיה ה"ה לפטור עצמו כנובחה ואכ"כ
 במ"ה שגכ"י חייב ככ"ל וד"ק יעו"ד עוד מנ"הו ש"ס
 אם אין נגיבה אין עביהה ד"ל כיון שהכל היה כא'
 סגיב"ה והטעמה א"כ אם לא היה הטעמה לא היה שם
 סגיב"ה מתה"ה שבעת הטעמה היתה סגיב"ה וכה"ל
 א"ה ה"ה נגיבה אם אין טעמה שהכל כא' כאלה דוק :
סי' שמי' שך סק"ו לפע"ד אין פ"י
 התעשה כן וכו'
 והנלע"ד דכונת בנ"מ בשלמא אליבא דר"י דמשום י"ה
 אהר"ה א"כ השומר הכי הוא ביד הנגב ואינו כשליח
 בעלמא אבל אליבא דר"ל דס"ל דאפי' חזר משום שליח
 אהר"ה א"כ כ"ס שומר דה"ה משום שליח דה"ה שליח
 ממש וא"ה כ"ה ה"ה יכול. הקלמ"ד לאקשוני לר"ל מבח
 המענה א"ה דניהא ליה לאקשוני מחזר דא"ה כ"ס ר"ל
 וק"ו דהכינה להקשות דאפי' חזר שה"ן לו דעת בין
 דמשום שליח אהר"ה ה"ה ר"ה לפטור א"כ כנגב
 ודוק המנ"ן יגן כע"ד :

סי' שי"א ש"ע ס"ו אבל כלב וכו' ככ"ס יתק"ל
 שכת"ה הרמב"ם :

סי' ה"ה ש"ע ס"ג וכמ"ס שיעור הפרקה
 וכו' זו סכרת ר"ס
 דאשק"ה הלכה כווקים בנ"מ וכיון שכן ק' למה
 בסע"ד גבי נהר כזכירו שיערין ולכ"ה ר"ס פליג
 על ה"ל וזו היא כונת הר"ן לסרמב"ם והר"ה ז"ל

הגהות מהרב מוהר"ח מודעי' ולה"ה על ש"ע א"ח והפר"ח ז"ל מן סי' ת"ז

סי' תל"ג פ"ה ס"ב וכ"כ כס' כ"ה יב"ס
 מ"ה כ"ה ר"ל ש"מ
 ה"ה ככ"ס ועיין כס' כ"ד סי' קנ"ה שנתן טעם למה
 שטובין לכדוק כ"ל ש"מ יעו"ד :
סי' תל"ו פ"ה הגה"ה ומיהו לאחר פסח עיין
 כ"ה הרשב"ן ח"ב סי' קל"ט :
סי' תל"ט פ"ה ס"א יוכעו כדוקה דבריו
 סוקרים וז"ל דלעיל
 כתב דדוקא לענין כטייל וכו' וכ"כ בסוף דבריו כ"ה
 כטייל ולא כע"י דדוקה : כ"כ ידע דדוק זה ל"ה לם
 בנ"מ וכו' ככ"ה ה"ה לזה מהו ככ"ה ס"ל ח"ה :
סי' ה"ה ס"ד ישראל שהפ"ד עיין להר"ה ז"ל
 כשניית סי' ת"כ : ש"ס או
 אלל ה"ה אין הפר' טוב כ"ה מכו"ה ל"ה מכו"ה
 הרשב"ן סי' קל"ט :
סי' תמ"ב פ"ה ס"א וכ"כ והר"ה חייב
 ל"ה מ"ס שאלא כתיב :
ש"ס ומיהו תביעת הכללי ל"ק מבאן וע"ה הוכח דוק
 ל"ה

סי' ת"ז פ"ה ס"א ומיהו כשחל ר"ח כשכת
 בתקנותיה כ' כראשית
 ד"ה א"ה מכו"ה הכך לזה יעו"ד טוב ר"ה יי שוכ"ה
 כמ"ה סי' זה : ש"ס וכמ"ס סמ"מ כ"ה עיין להרב
 כ"ה כ"ה ק"ה ס"ד סמך למה שנובחה בפ"ה שלא
 לכ"ס כ"ה המולד עיין כס' החינוך פ' פנחס בתורת
 ר"ח וד"ה דה"ה ל"ק א"ה לענין שריות פסח מ"מ כט"ה
 ושר"ה ה"ה החמירו על עצמם :
סי' תכ"ט ס"א בית דין סי' קל"ד וקל"ה :
ש"ס הגה"ה ומנהג בית דין
 סי' קל"ו סי' כ"ב אין טופלין כ"ד סי' קל"ז : ש"ס ואין
 מקבלין כ"ד סי' קל"ח : ש"ס הגה"ה גם אין היתרים
 כ"ד סי' ק"מ וקת"ה : פ"ה ס"א יש משקשקין
 עיין להק"ה ז"ל ככ"ה דכ"ה ע"ה כ"ה עיין כס' ח"ה יעקב :
ש"ס יבן אם התענה עיין כ"ד סי' קל"ט :
סי' תל"א פ"ה ס"א אבל להר"ה כ"ה ק"ה
 אישחמיוטיקיה למה
 דברי הר"ה ז"ל כ"ה תמים הע"ס ק"ה רמ"ב יעו"ד :
 ע"ה